

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVI (30)

Štev. (No) 47

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

24. novembra 1977

Na narodni praznik ob slovenski zastavi

Govor dr. Marka Kremžarja na proslavi narodnega praznika 29. oktober in dneva slovenske zastave v Mendoza 6. novembra 1977

II

Nosilci življenja:
Oseba — družina — narod.

Kaj naj storimo v današnjem položaju? Kako naj iz daljnega sveta pomagamo vsemu narodu, da ne zvojeni v mrtvo maso — ki bi bila le delavna sila prepuščena na milost in nemilost tujim interesom? Ali je to sploh mogoče?

Kadar smo v dvomu, si odkritosrčno odgovorimo na osnovno vprašanje: Ali je slovenstvo resnično vrednota, za katero sem dolžan delati in trpeti — ali pa so to le besede rojene iz razboljenih čustev? Od odgovora na to vprašanje — je odvisen ves pomen našega dela.

Rečem vam, prepričan sem v dno duše, da je vsak narod edinstvena in nenadomestljiva vrednota v stvarstvu. Kakor ni mogoče uničiti nobenega organa v telesu brez škode za zdravje — ni mogoče pustiti nobenega naroda, da bi izhiral brez škode za vse človeštvo. Slovenci smo odgovorni za življenje slovenskega naroda!

Človeštvo ni brezoblična masa — marveč organizem sestavljen iz živih celic, iz oseb, družin in narodov.

Človek, ki je sad ljubezni — potrebuje za svoj naravni razvoj dveh organizmov, ki sta družina in narod. Za nadnaravno rast pa potrebuje še tretjega, ki je Cerkev.

Oseba — Družina — Narod! so celice in organizmi, po katerih se v človeštvu pretaka — življenje. Zato je krepitev teh celic, kjerkoli na svetu, v dobrobit vsega človeštva. V obrambi teh vrednot pred nevarnostjo materializma se krijata naša osebna dolžnost — z narodnim programom vseh, ki hočejo živeti!

Boj za slovenstvo se pričnaja z delom za vzgojo globokih, klenih značajev, z delom za samostojno rast naših mož in žena, sposobnih, vestnih, velikodušnih ljudi, ki bodo ljubili svoj rod. Iz močnih značajev bodo rasle pogumne družine, ki bodo znale, zasidrane v preteklosti, s pogledom uprtim v bodočnost, spoznavati in občudovati Boga v resnici, dobiti in lepoti, ki nas obdajajo!

Boj za slovenstvo je pomoč vsaki slovenski družini, da more postati in ostati zibelka življenja, biti početnica vseh naših kulturnih — verskih in gospodarskih vrednot. Kajti družina je osnova celice vsakega narodnega organizma.

Silam, k hočejo slovenskega človeka — svobodnjaka — spremeniti v masovno lutko totalitarne marksistične ali komunistne družbe — postavimo silo. Zdravih družin, to je očetov, mater, sinov in hčera, ki vedo kaj hočejo — ki se po vesti odločajo, ki se tudi uprjo, kadar treba, diktatom tako totalitarnističnih partij kakor mode ali javnega mnenja.

In ta boj za življenje je mogoče bojevati, kjerkoli smo! (Kjerkoli biva sin slovenskega naroda, ki se ne ukloni nasilju materializma — tam Slovenija živi!)

Življenje pa je nalezljivo — kakor je nalezljiva smrt! Zato je skupina gorečih slovenskih src pod Akonkagujo za življenje celotnega slovenstva prav tako potrebna in koristna, kakor če bi živela sredi Ljubljane. Za iznajdljivo ljubezen ni meja!

Nova doba slovenstva

Bili so časi, ko je narod živel združen krog svojih čred, bila pa je tudi doba, ko je naš narod plul in brodiral svobodno po rekah Evrope, ko je vzdrževal promet od Baltika do Jadrana, od Venete na severu do Venetije na jugu. Naši predniki so bili svobodni ljudje, povezani po skupnem poklicu, skupni kulturi, navadah in načinu življenja. Njih vpliv je daleč presegal zemljo, na kateri so živele njihove družine. V kasnejših stoletjih nas je družila skupna zemlja, katero smo branili, ker je predstavljala zadnjo rezervo narodnega kapitala.

Danes pa stopamo z vsem svetom v popolnoma novo dobo.

Zemlja že ni več edini odločujoči faktor v narodnem gospodarstvu. Meje, čeprav pomembne, ne bodo mogle več neizprosno omejevati narodnega razmaha.

V tej novi dobi bo ves svet pozorišče slovenske prisotnosti, ki bo pa koreninila slej ko prej v zemlji pod Triglavom.

Sloveniji, ki raste na lastnih tleh, se je pridružila Slovenija v svetu in to ne le kot začasna formacija političnih izseljencev. Slovenija v svetu je resničnost, katero je naša politična emigracija ustvarila, in je tukaj, da ostane. To je dar naše emigracije slovenski narodni skupnosti, ki bo imel svojo vrednost tudi tedaj, ko politična emigracija ne bo več potrebna.

Slovenska kulturna, gospodarska in politična prisotnost se v bodoče ne bo omejevala le na strnjeno slovensko ozemlje, raztezala se bo širom sveta, do dežel, mest in vasi, kjerkoli Slovenci živijo, delajo in ustvarjajo pa istočasno ljubijo svojo narodno usodo.

Smo prebivalci nove slovenske pokrajine, Slovenije v svetu, ki je v današnjih razmerah edini resnično svobodni del Slovenije.

Kaj nam to pomeni?

To pomeni, da se mora od tukaj, iz naše srede, širiti preko vse Slovenije resnica o preteklosti, vera v življenje, upanje v bodočnost in ljubezen do vsega, kar je slovensko. Od tukaj iz svobodnega sveta preplavimo vse dele Slovenije z globokim krščanstvom, z demokratičnim duhom, z neomajno vero, da smo poklicani živeti združeni, svobodni in samostojni, ker to je naša pravica.

Tisoči pisem, stotine knjig, množice čistih slovenskih zastav bi morali iz naših domov v svetu preplaviti utrjeno in tlačeno slovensko zemljo. Protesti zdmskih organizacij z obsodbo tako komunističnega zločina kakor šovinističnega zatiranja našega rodu, bi morali odmevati od Washingtona pa do Moskve.

Smo svobodni! Resnica in ljubezen do Slovenije sta naše orožje. S tem orožjem bomo končno zmagali!

Ko je posvetil nekaj tehničnih misli etnični raznolikosti v Argentini je govornik nadaljeval:

Velike naloge

Mladina! Praviš, naj ti pokažemo na vzvišene ideale, ki bi bili vredni tvojih naporov. Glej, kakor veriga gorskih vrhov se dvigajo pred teboj. S svojo višino in lepoto izzivajo tvoj pogum in iznajdljivost.

Sprašuješ se, kako naj v danih razmerah izvršiš svojo nalogo? Kadar se ljubitelj planin zavzame, da bo naskočil še neosvojeni vrh, prične iskati sam od sebe primerne smeri do cilja. In ko se mu zdi, da je našel stezo, ki pelje do vrha, preizkuša in vadi prijeme, ki mu bodo pripomogli, da bo po zamišljeni poti prišel, kamor ga vleče srce.

Važno je, da smo si edini glede ciljev našega dela, da enako presojo vrednote, da znamo ločiti resnico od zmot. In kadar bo lepota nakazanih ciljev vnela vašo voljo in srce — boste našli tudi pot do njih!

A ne pozabimo, da teh ciljev ne vidijo dandanes vsi rojaki dovolj jasno. Ne pretiravam, če trdim, da jih je zaradi razmer v domovini mogoče približati narodu in pravilno osvetliti le iz Slovenije v svetu.

Odtod izredna odgovornost naše emigracije za narodovo bodočnost. Zato:

— Posredujmo življenje tam, kjer je pritisk materializma največji!

— Gojimo zavest, da ni človeštva brez človeka! Ta pa potrebuje za svojo življenje družino in narod.

— Napovemo neizprosni boj povprečnosti. Sprejmimo geslo, da Slovenec mora biti boljši!

DIKTATURA „OTROŠKEGA VRTCA“

OBJEKTIVNA PODOBA MODERNEGA ČILA

Dasi so vedno redkejši tisti, ki povsem nekritično, lahkomišno nasedajo komunistični propagandi o južnoameriških „vojaških diktaturah“, zlasti o „vojaški diktaturi“ v Čilu, pa se še vedno najdejo nekateri časopisi, med njimi tudi nekateri slovenski v zamejstvu, ki od časa do časa zaigrajo, lahko bi rekli, vlogo koristnega budala v tem oziru. Le postopoma se jim odpirajo oči, zlasti sedaj, ko vedno bolj doživljajo v lastnih državah, kako marksistična gverila vseh barv in vrst „spoštuje človekove pravice“ in ugotavljajo, kako težko je „spoštovati človekove pravice“, ko je treba braniti ne, recimo, kakšen družbeni ali gospodarski sistem, temveč samo golo osebno življenje pred mednarodnimi terorističnimi anarhisti, ki danes vsi izvirajo iz marksistične ideologije.

Ker mednarodni komunizem nikakor ne more pozabiti poraza, ki ga je pred štirimi leti doživel v Čilu, kakor redko kdaj kje na svetu, se predvsem proti vojaškemu režimu grla. Pinocheta zaganja ves njegov svetovni propagandni aparat. Žena samomorilca Allendeja, bivšega marksističnega čilskega predsednika, Hortenzija, tudi še vedno nastopa, kjer koli jo hočejo poslušati, proti sedanjemu čilskemu režimu, medtem ko je njena hči Beatriz, v trenutku duševne depresije pred mesecem dni tudi napravila samomor, kakor njen oče.

Toda ponavljanje vedno istih propagandnih fraz nemarksističnemu Čilu počasi učinkuje tako, da se je že vrsta mislečih glav odločila oditi sama pogledat v Čile, kakšen je tam dejanski položaj, odkar marksista Allendeja ni več. Ti med drugim ugotavljajo, da se je čilsko gospodarstvo v štirih letih izmotalo iz globin razkroja v dokaj zdravo raven, pri čemer pa seveda ni bilo mogoče vladati rešiti istočasno tudi vseh družbenih in političnih problemov; teh zadnjih, zaradi predvsem zadržanja zunanjega sveta proti Čilu, najmanj.

Obsedno stanje je vlada sicer podaljšala spet za pol leta, prav tako je od letošnjega marca dalje prepovedala vse stranke (doslej so bile v tkim. za-tišju), vedno bolj pa tolerira kritike političnih in delavskih vodij, ki smejo svoja mnenja tudi objavljati v čilskem časopisju. Tudi v vojaški junti sami se pojavljajo tokovi o postopni potrebi odprte debate in večje politične participacije civilnih funkcionarjev. Zlasti letalski član junte gral. Leigh je zagovornik te smeri.

Čile, iz razumljivih razlogov ni dovolil Komisiji za človekove pravice ZN vstopa v državo, ker je komisija pod izključno kontrolo sovjetov in afrazijskih sovjetom naklonjenih držav in je zato avtomatično enostranska. Prost vstop v Čile pa ima vedno Mednarodni rdeči križ, Evropski odbor za migracije ter Solidarnostni vikariat katoliške Cerkve, organizacije, ki zasledujejo razvoj glede človekovih pravic v Čilu in vse ugotavljajo, da danes v Čilu ni več kot 400 pripornikov, zaprtih iz varnostnih razlogov. Do vseh pa imajo prost dostop njihovi odvnetiki in sorodniki.

Nekomunistični tisk je svoboden v Čilu, domači in inozemski. Toda tudi vse izdaje pesnika Nerude, znanega čilskega partijca, se prosto prodajajo po knjigarnah ter so celo neko delavsko naselje, ki ga je zgradila vlada, poimenovali po njem. Prav tako se prosto prodaja mnoga kritična literatura Pinochetovega režima; dela Gabriela García Márqueza, Julija Cortazarja in Maria Vargasa Llose so vsem na voljo.

— Za svoj slovenski narod pa zahtevajmo in delajmo, da čimprej napoči čas, ko bo duhovno in politično združen — svobodni in suvereni!

Z dosego tega narodnega cilja bodo poplačani napor, poravnane krivice, ušlišane molitve — in žrtve mučencev bodo obrodile svoj sad.

Derechos humanos

En la reunión sobre Seguridad Europea, que se está realizando en Belgrado, se plantea una curiosa situación. Cada denuncia de los países democráticos, acerca de la violación de derechos humanos en regímenes comunistas, es sistemáticamente negada por estos, aduciendo que se están intrometiendo en sus asuntos internos.

Mientras tanto la prensa mundial publica, día tras día, nuevas violaciones y otras historias de represión van tomando forma en el Occidente. Motivo de tal cuestión fue también la reciente Bienal de Venecia, donde 55 artistas disidentes soviéticos expusieron 350 obras condenadas por el régimen de Moscú.

“Para crear un artista necesita libertad”, dijo Neizvestny, autor de una Crucifixión que despertó las iras de las autoridades soviéticas.

Por su parte Ripa di Meana, relacionado con la Bienal, ex comunista que pasó a las filas del socialismo tras su desengaño con Moscú, dijo que “la URSS va aumentando su hostilidad contra la Bienal”. Y declaró: “Nuestra esperanza es esta: que los acuerdos internacionales firmados en Helsinki no sean inútiles.”

Observando el desarrollo de la conferencia de Belgrado, parece que las esperanzas, una vez más, serán vanas.

Pismo ravnatelja Mohorjeve družbe v Celoven

Dragi prijatelji Družbe sv. Mohorja!

Na spominski podobici ob desetletnici smrti ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana (umrl 16. novembra 1959 v bolnišnici sv. Aleksija v Clevelandu, U. S. A.) beremo:

„Zgled sem vam dal“,
da bi tudi vi:
svoj narod do konca ljubili,
za brate križ nosili,
Marijo kot mater častili,
skozi vihanje vero ohranili
in ob smrti plačilo križa dobili.

Rožman je občutil bol in nosil križ vseh Slovencev, koroških in zamejskih, ki so razkropljeni po širnem svetu. Ameriški Slovenci se radi zbirajo ob njegovem grobu. Tudi koroška Mohorjeva družba mu je postavila spomenik, obširen življenjepis: Š k o f R o ž m a n , 3 z v z k i . Napisal ter gradivo in dokumente zbral dr. Jakob Kolarič, C. M.

Škof Gregorij nas je družil vse zdmske in zamejske Slovence, ko je nosil težo svojega in teže naših križev. Obiskoval nas je, ko smo raztreseni po raznih kontinentih, tolažil je družine, učil mladino, podelil vsak večer nam vsem svoj očetovski blagoslov. V vseh družinah naj bo tudi njegov življenjepis. Sedanji rod bo ob teh knjigah obujal spomine, bodočim rodovom pa naj bo v pouk in opomin, da bodo spoštovali to, kar je nam starejšim drago in sveto.

Mohorjeva Vam pošilja tretjo knjigo življenjepisa. Ta zadnja knjiga je najbolj obširna in dokumentarna. Dr. Kolarič gre kasluja, da je zbral še ob pravem času gradivo, ki bi ga deloma že danes ne bilo več mogoče dobiti. Mnoge priče, ki so škofa poznale, so že pomrle. O Rožmanovi dobi in Rožmanovem delovanju pišejo danes tudi drugi in pišejo drugače. Dr. Jakob Kolarič slika Rožmana in njegov čas, v kolikor je po tridesetih letih sploh mogoče, zelo skrbno, podrobno, temeljito in objektivno.

Vemo in čutimo, da nas Rožmanova prošnja tudi zanaprej družijo in varuje, nas vse, koroške, zdmske in zamejske Slovence. Rožman sam pa nas bo bodril in učil še naprej, ko bomo prebivali njegov življenjepis. Združeni smo v prepričanju, da ga bo vsak nabavil za svojo družino, kdor le more.

Koroška ga je dala, za vse Slovence je nosil križ, Ameriške Brezje varujejo njegov grob. Ko je dosegel plačilo križa, prosil in molil pri Bogu za nas vse.

Vsem prijateljem Družbe sv. Mohorja lepe pozdrave!

Msgr. dr. Janez Hornböck
(ravnatelj Mohorjeve družbe)

Nova koprška škofija

Sv. oče Pavel VI. je imenoval msgr. Lorenza Bellomija, glavnega asistenta Katoliške univerze v Milanu, ki pa je duhovnik veronske škofije, za novega tržaškega škofa. To vest je 29. oktobra opoldne sporočil nadškof Peter Cocolin, ki že dobri dve leti vodi tržaško škofijo, zbranemu tržaškemu stolnemu kapitlju in glavnemu osebju škofijskega urada.

Novi tržaški škof se je rodil 8. januarja 1929 in je duhovnik od 3. julija 1951. Skoraj deset let je bil tajnik nadškofa Andreja Pangrazia, nekdanjega nadškofa v Gorici, in sicer najprej v Veroni, nato v Livornu in končno šest mesecev v Gorici. Pravijo, da je zelo izkušen maž, odprt za probleme modernega časa in da se je naučil že nekaj slovensčine. Kdaj bo prišel v Trst, še ni znano. Do njegovega prihoda bo vodil tržaško škofijo še naprej goriški nadškof Peter Cocolin.

Novico o imenovanju tržaškega škofa

Čile danes šteje 10.500.000 prebivalcev. Od teh jih v največji ravščini živi približno dvajset odstotkov. Toda ta skrajna revščina je v Čilu bila že pred Pinochetovim nastopom ter jo je Allende s svojim vsestranskim brezglavostjo še povečal. Pinochetov režim rešuje ta problem postopoma, zlasti med kmečkim prebivalstvom, kjer je po Pinochetovi agrarni reformi ok. 38.000 kmetov dobilo v posest doslej podržavljeno zemljo. V Čilu je trenutno 400.000 brezposelnih, ki jim država lajša položaj z mesečno brezposelno podporo enakovredno 35 ameriškim dolarjem.

Med kritičnimi opazovalci čilskega razvoja pod Pinochetovim protikomuni-

fa je prinesel še isti dan vatikanski list L'Osservatore Romano, ki poroča tudi, da je sv. oče imenoval dr. Janeza Jenka za koprškega škofa.

S tem imenovanjem je prvič po letu 1828 tržaška škofija zopet pravno ločena od koprške. Od leta 1828 je bil namreč tržaški škof tudi vedno škof koprške škofije. Po Osimskem sporazumu, ki je dokončno ustalil mejo med Jugoslavijo in Italijo, bo koprška škofija postala spet samostojna, vodil pa jo bo dosedanji apostolski administrator Slov. Primorja dr. Janez Jenko, sedaj star 67 let, po poreklu iz ljubljanske nadškofije. Nova koprška škofija pa je daleč večja od bivše koprške, kajti vključuje tudi dele goriške, tržaške in reške škofije, ki so bili leta 1947 priključeni Jugoslaviji. Zato obstaja onstran meje težnja, da bi se ustanovila poleg koprške še druga škofija s sedežem v Novi Gorici.

(Nad. na 2. str.)

stičnim režimom so bili v zadnjem času v Čilu takšni režimi nenaklonjeni obiskovalci, kakor je npr. španski socialistični vodja Felipe González, ki pa je še med bojevanjem v Čilu izjavil: „Štiri leta po španski državljanski vojni bi bil obisk katerega koli evropskega socialističnega vodje v Španiji nemogoč.“

Najbolj dognana pa je bila izjava visoke funkcionarke zahodnonemške krščanske demokracije Uršule Benedič, ki je po prostem ogledu Čila vprašujočim časnikiarjem izjavila: „Das ist eine Kündergartendiktatur (to je diktatura otroškega vrtca) v primerjavi z vzhodnoevropskimi komunističnimi režimi.“

EGIPT IN IZRAEL STA SI SEGLA V ROKE

DIPLOMATSKI PORAZ MOSKVE

Minuli teden je bil za Moskvo teden diplomatskih porazov na afriški celine in na Bližnjem vzhodu.

Somalijska vlada je izgnala iz države sovjetske „svetovalce“ in kubanske vojake, ki so doslej pomagali vzdrževati tamkajšnji levičarski režim. Ugotovila je namreč, da Moskva podpira abesinski marksistični režim v boju proti somalijskim gverilcem na abesinskem področju Ogađen, katerega si hoče Somalija priključiti. S Havano je somalijska vlada tudi prekinila diplomatske odnose.

Drug moskovski poraz pa je bil obisk egipčanskega predsednika Sadata v izraelskem Jeruzalemu. Sadat je pred dobrim tednom dni v govoru v Kairu izjavil, da je za dosego miru na Bližnjem vzhodu pripravljen potovati tudi v Jeruzalem in govoriti pred izraelskim parlamentom (knesetom). Izraelska vlada je Sadatovo izjavo vzela resno ter je izraelski predsednik Begin Sadata uradno povabil v Jeruzalem. Ta je ponudbo, ki mu je bila izročena preko ameriškega veleposlaništva v Kairu, sprejel in se napovedal v Jeruzalemu za minulo soboto, 19. t. m.

Po vsem arabskem svetu, predvsem v Libiji, Siriji in Iraku je završalo, medtem ko je Saudijeva Arabija, ki ji vladajo najbolj trezni Arabci, ostala mirna. Libijski moskovski privrženec Gadaffi je divjal in je ukazal zažgati sedanjo libijsko zastavo, ki je enaka egipčanski ter napraviti drugačno. Sadat se za Gadaffija ni zmenil, pač pa je pred obiskom v Jeruzalemu odletel v Sirijo in v Iraku, toda ni mogel prepričati tamkajšnjih diktatorjev, da bi bil njegov obisk v Jeruzalemu Arabcem koristen. Libija, Sirija in Irak so mu odgovarjali, da bo Izrael ločil Arabce med seboj in da bo samo Jeruzalem imel koristi od Sadatovega obiska.

Palestinska teroristična organizacija (PLO) je zagrozila, da bo Egipt čutil na lastni koži posledice napačnega diplomatskega koraka ter je nekaj ur po Sadatovi izjavi o njegovem obisku v Jeruzalem nastavila na raznih egipčanskih poslaništvih bombe, ki so sicer povzročile več ali manj škode, smrtnih žrtev pa na srečo niso veliko zahtevale.

Sadat je bil v soboto, 19. t. m., z vsem pompom sprejet v Jeruzalemu od izraelskega predsednika Beginja in njegove vlade. Pričakala sta ga tudi znani vojni minister Dayan in bivša izraelska predsednica Golda Meir, ki jo je Sadat celo poljubil. Orientalnega klanjanja in pozdravov je bilo na pretek.

V izraelskem parlamentu (knesetu) je Sadat v svojem govoru, ki so ga Izraelci željno pričakovali, postavil pet osnovnih pogojev za vzpostavitev miru na Bližnjem vzhodu in za arabsko zagotovilo za priznanje Izraela kot države: 1) Izrael se mora umakniti iz vseh okupiranih področij, vključno iz arabskega dela Jeruzalema; 2) treba je priznati Palestincem pravico do lastne države; 3) priznati je treba pravico vsem sosednjim državam (Egiptu, Libanonu, Jordaniji in Siriji) živeti v miru v varnih mejah; 4) izpolnjevati je

treba načelo Združenih narodov o neuporabi nasilja; 5) ukiniti je treba vojno stanje. Na vse te točke da Egipt že pristaja.

Sadat je takoj odgovoril izraelski predsednik Begin, ki pa se v govoru ni dotaknil za Izrael bolečih egipčanskih pogojev, tako da so opazovalci ugotovili, da ni premoščen globok prepad, ki loči Arabce od Izraela vse od ustanovitve izraelske države leta 1947 do danes.

Zgodilo pa se je prvič v 3.600 letni zgodovini Bližnjega vzhoda, da je v Jeruzalemu prišel na obisk „na miren način“ egipčanski vladar. Dasi niso niti sedanji prebivalci Egipta potomci staroveških Egipčanov niti ne sedanji Izraelci potomci staroveških Izraelcev, se eni in drugi smatrajo za dediče obeh držav, kakor se Italijani v svoji zanesenosti smatrajo za potomce staroveških Rimljanov, dasi so ti izginiti pod nivalom „barbarov“ v zgodovino za vedno.

Sadatov obisk je imel po vsem svetu ogromen odmev. V ZDA so zadovoljni, v upanju, da bo morda le korak bliže k miru na Bližnjem vzhodu, medtem ko so v Moskvi razjarjeni nad egipčanskim veljakom. Moskva in vsi, ki z njo trobijo v isti rog, smatrajo Sadatov obisk za „kapitulacijo“ pred Izraelom ter ga je zlasti sovražno arabsko časopisje označilo za „izdajalca“. Zahodni tisk pa je njegov obisk označil za „zgodovinski korak k miru“. Tudi papež Pavel VI. je v svojem rednem nedeljskem nagovoru pozdravil stik med Egiptom in Izraelom, da je „znamenje miru, ki se je pojavilo na Bližnjem vzhodu... Dogodek je važen in upanje se poraja, da se lahko začne pravi mir za človeštvo.“

Nacionalistični šovinizem v jugoslovanski KP

OZADJE IZGINOTJA TITOVE JOVANKE

V zvezi z izginotjem Titove tretje „žene“ Jovanke iz jugoslovanskega javnega življenja od srede letošnjega junija naprej se je nekaterim dopisnikom zahodnega tiska posrečilo pobrskati v zakulisje notranjih partijskih trenj za oblast po Titovi smrti. Obenem ti dopisniki tudi ugotavljajo, da prihaja do vedno večjih „narodnostnih“ trenj znotraj jugoslovanske KP ter da je pri vsem tem svojo vlogo igrala tudi Jovanka.

V Beogradu prevladuje splošno mnenje, da partija pripravlja proti Jovanki in sedmim visokim jugoslovanskim častnikom proces, na katerem bodo obtoženi „nacionalističnega šovinizma“ v prid Srbom in v škodo Hrvatom in Slovencem na odločilnih položajih v jugoslovanski partiji in v federalni vladi.

V preteklih tednih so zlasti srbski partijski intelektualci in nekateri partijski politiki vedno glasneje protestirali proti favoriziranju nesrbskih elementov v partiji, vladi in vojski.

Minulega septembra je nezadovoljstvo udarilo v javnost, ko je vplivna srbska literarna revija Književne novine objavila močno sporno pesem „Trip-

MEDNARODNI TEDEN

V GRČIJI so imeli splošne volitve. Zmagala je uradna koalicija ministrskega predsednika Caramanlisa. A opaziti je bilo veliko napredovanje socialistov.

SOVJETSKI STROKOVNJAKI, ki se nahajajo v Somaliji, so pričeli zapuščati to državo, potem ko je prišlo do spora zaradi sovjetske pomoči Etiopiji. Prav tako morajo Somalijo zapustiti Kubanci, katerih čete prav tako aktivno posegajo v boj v Ogađenski puščavi, na strani abesinske vojske.

LETALSKA nesreča se je dogodila na portugalskem otoku Madeira. Letalo portugalske plovne družbe je padlo na zemljo, in posledica je bila 123 mrtvih.

V PERUJU bodo junija 1978 splošne volitve za ustavodajno skupščino. Pretekli teden pa je sedanja vojaška vlada, kot važen korak do demokratizacije, odpravila cenzuro nad časopisjem, in odprla televizijske kanale političnim strankam.

RUSKI ZNANSTVENIK Wladislav Schwyrkov, ki je bil na poti na Finsko, je zaprosil od švedske vlade politični azil.

ZSSR ima težave s pomanjkanjem raznih žit, zato se je v zadnjih časih ponovno obrnila na ZDA. Tako so pred dnevi podpisali novo pogodbo, po kateri ZDA prodaja Rusiji 600.000 ton koruze.

V EKVADORJU, ki ga vodi vojaška trojka, so politični krogi zahtevali spremembe v vladi. Triumvirat naj bi sestavljala dva civilista in en predsednik oboroženih sil. Seveda je vojska ostro odklonila vsakršno spremembo sedanje položaja.

tih“ izpod peresa 64 letnega srbskega pesnika in pisatelja Tanasija Mladenovića, ki je tudi partizanski veteran. Mladenović se v pesmi pritožuje nad „žalostno usodo“, ki je doletela Srbe v Jugoslaviji ter poziva „Srbe, naj „ne dovolijo, da bi Srbija ostala revna in zaostala.“

Beograjska dnevnik Politika in Večernje novosti sta takoj obtožila urednika Književnih novih Dragana Jeremića, ki je tudi predsednik Srbske pisateljske zveze, „srbskega nacionalizma“, nakar je še pod nadaljnjimi napadi v časopisju Jeremić podal ostavko pri uredništvu Književnih novih in odstopil tudi kot predsednik Srbske pisateljske zveze.

Toda izvršni odbor zveze ni hotel sprejeti njegovega odstopa ter je javno nastopil proti partiji in vladi. Večernje novosti so izvršnemu odboru zagrozili „s posledicami“ ter so znova napadle Jeremića v uvodniku, v katerem trdijo, da „je že vse javno mnenje protestiralo proti njegovemu srbskemu nacionalističnemu šovinizmu.“

Končno je proti Jeremiću nastopilo še partijsko glasilo Komunist in ga

škof Jenko je novico o ustanovitvi koperske škofije povedal v vatikanskem radiu.

V soboto, 29. oktobra, se je v okviru redne slovenske oddaje vatikanskega radija oglašil novi koprski škof Jenko (bil je ravno dan, ko je sklenila delo škofovska sinoda, katere član je bil) in sporočil:

„Dragi poslušalci slovenskih oddaj vatikanskega radija, zlasti še moji primorski duhovniki in verniki! Dovolite, da vam sporočim veselo novico, ki je bila danes dopoldne uradno sporočena svetu.

Sveti oče je podpisal dekret, da se koprška škofija pravno loči od tržaške, s katero je imela od leta 1830, torej skoro 150 let, istega škofa. Odlej bo vsaka od njiju imela svojega škofa.

Od koperske škofije se odcepijo tisti njeni deli, ki se nahajajo v Italiji in na Hrvaškem. Priključijo se ji pa tisti deli goriške nadškofije, tržaške škofije in reške nadškofije, ki se nahajajo v SR Sloveniji. Prav tako koprška škofija ne spada več pod goriško metropolijo, temveč pod ljubljansko.

To se je zgodilo točno 800 let potem, ko je 221. julija 1177 papež Aleksander III. v Benetkah sklenil mir z nemškim cesarjem Friderikom Barbarosso ter obnovil staro koprsko škofijo.“

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Trideset ur se je mudil v Argentini Cyrus Vance, državni tajnik ZDA. Obisk, ki je bil sklenjen ob priliki potovanja predsednika Videle v New York, je velike važnosti za argentinsko vlado. Predstavlja obnovev tradicionalnih dobrih odnosov med obema državama, odnosi ki so zadnja leta zašli na trnjevo pot. Ob nastopu peronistične vlade je prišlo do prve oddaljitve, ko pa je v ZDA zavladal Carter in pričel svojo politiko v prid človečanskih pravic, so se razmere še bolj ohladile.

Precej je stalo sedanjo vojaško vlado, predno je Carterjev krog prepričal, da je trenutni položaj v Argentini le posledica notranje vojne, ki so jo pričeli, in od nje še niso odnehali, predstavniki mednarodnega komunizma, katerih namen je bil s silo zavladati v tej državi. K boljšemu razumevanju položaja so pravzaprav pripomogli teroristični pojavi v drugih državah, zlasti v Evropi, da so te države in ameriška vlada sprevidele, kakšno je ozadje protigverilskih naporov tukajšnjega režima.

Tako je predmet človečanskih pravic, ki je bil še do nedavnega prvenstveni v vseh razgovorih med ZDA in Argentino, stopil v ozadje. To se je zgodilo tudi med obiskom Cyrus Vanceja, ki je o snovi sicer govoril, a le mimogrede. Na prvo mesto pa je stopilo vprašanje uporabe jedrne energije.

To vprašanje je naenkrat postalo bistveno v odnosih med ZDA in nekaterimi latinskoameriški državami. Dejstvo je namreč, da sta tako Argentina kot Brazil stopile v krog držav, ki uporabljajo atomsko energijo. V Argentini že deluje jedrna centrala Atucha, drugo gradijo v Córdoba in v načrtu je še tretja. Brazil jih ima pet v načrtu, in se je za njih gradnjo naslonil na Zahodno Nemčijo, kar je bilo silno neprijetno za ZDA.

V začetku te tekme so latinskoameriške države podpisale pogodbo, da ne bodo izdelovale jedrnega orožja, a te

tudi označilo za „nacionalističnega šovinista.“ Komunistu so se z obsodbo pridružila še partijski predsednik srbske republike Dragoslav Marković, ki je znani Titov zaupnik ter republiški ministrski predsednik Dušan Kkrebić.

Marković je „obsojil srbski nacionalizem kot največjo nevarnost za Srbijo in za vso Jugoslavijo“, dasi je v isti izjavi reviji Nin dejal, da „obžaluje, da cirilica tako hitro izginja“ po Srbiji in da „smatra za neopravičljivo, da beograjska televizija uporablja latinico.“

Kkrebić, čigar vzpon v partiji je vedno hitrejši ter je tudi Titov ljubljeneč, pa je k Markovićevim izjavam grozilno dodal, da bodo „posledice zadele vsakega nacionalističnega šovinista, vsako organizacijo, vsakega člana par-

pogodbe ne Argentina ne Brazil nista pozneje potrdili. Obe pa se nahajata v stanju, da lahko izdelata atomsko bombo. Zato si ZDA prizadevajo za „denuklearizacijo“ Latinske Amerike. Nič manjši interes pa nimajo nad tem, da bi napredne latinskoameriške države uporabljale za svojo mirovno uporabo jedrne energije ameriško tehnologijo, ne pa evropske. To tako iz gospodarskih razlogov, kot z političnih. Argentina uporablja doslej naravni uran v svoji centrali, in ga bo uporabljala tudi v bodoče. Argentina sama pridobiva uran in zanj ni odvisna od ZDA, kot Brazil.

Vance je med svojim obiskom dosegel, da je argentinska vlada izrazila namen, da potrdi pogodbo o neizdelavi atomskega orožja. Kot protutež bodo ZDA sodelovale pri argentinskem razmahu za mirovno uporabo jedrne energije. Prav tako bo analizirana trgovska pogodba med obema državama. Argentinska zunanjetrgovinska bilanca je pozitivna, zlasti z evropskimi državami in državami tkim tretjega sveta. Napram ZDA pa je, predvsem v zadnjem letu, spričo zaprek, ki jih Severna Amerika postavlja za uvoz, precej negativna.

Obisk Vanceja ni prinesel drugih važnih sprememb v medsebojni politiki. Njega važnost je bolj politična in v prid sedanji argentinski vladi zaradi ugleda pred svetom. Vance pa je od tu odšel še v Brazil (vprašanja, ki jih je tam obravnaval, so bila podobna kot v Argentini) ter v Venezuelo. Vse tri države so vodilne v Latinski Ameriki, a predstavljajo troje različnih družbenih sistemov. Venezuela kot vzor demokracije, Brazil je smatran v ZDA kot predstavnik desničarskih sil, Argentina pa se nahaja sredi med obema. Iskanje skupnih točk je nujno, in tudi ZDA imajo interes na tej povezavi. Ni čudno, da je Vance obiskal Brazil komaj par dni potem, ko se je tam mudil venezolanski predsednik Pérez.

tije, ne glede na to, kako visok je njegov položaj.“

Med te visoke partije, ki so jih doletele „posledice“, prištevajo sedaj Titovo Jovanko.

PORTUGALSKI ministrski predsednik, socialist Soares, napenja vse sile, da bi dosegel skupen nastop demokratičnih strank, in odobritev načrta za gospodarsko in politično obnovo države. Soares, ki vlada s socialistično manjšino, in neuradno podporo prijateljskih demokratičnih strank, se nahaja v težavah. Gospodarstvo še daleč ni urejeno, in pred kratkim je prišlo do hudih izgredov, ko so desničarji v Oporto izvedli več oboroženih akcij proti levičarskim skupinam.

Po moskovski paradi

O proslavah 60 letnice boljševiške revolucije se je zbralo v Moskvi vse, kar priznava Marksova in Lenina načela. Evropsko nekomunistično časopisje je o tem obširno pisalo, medtem ko so v prekomorskih deželah vse, kar se je tam dogajalo, spremljali z neko ponošno radovednostjo, kakor da bi se to, kar so tam govorili in napovedovali, nas ne tikalo.

Po želji moskovskih politikov, naj bi se v Moskvi porazgovorili predvsem o pojavih nediscipliniranosti med moskovskimi sateliti. To gre Moskvi na živce. Naj le omenimo, kako so Tita obkladali z vsemi mogočimi priimki, ker se je pred dvajsetimi leti spremenil ne v političnega „nevernika“ ampak le v „razkolnika“. Kaj vse so storili, da bi ga ali pridobili nazaj v pravoverne vrste, ali pa ga strli. Amerika je pomagala, da se je Tito obdržal.

V Moskvi je Jugoslavijo zastopal član partijskega prezidija Bakarić medtem, ko je domače časopisje porabilo to priliko, da so znova pobijali rusko tezo, da se morajo posamezne države ukloniti ukazom rdeče mednarodne centralne vedno, kadar nastane nevarnost za širjenje socialističnega internacionalizma. Na podlagi doktrine so se Rusi in njihovi zvesti zavezniki čutili upravičene, da naredo red najprej na Madžarskem, pozneje pa na Češkem. Isto časopisje je tudi pobijalo sovjetsko načelo o mednarodnem pomenu sovjetskega gospodarskega sistema, ki se mu zlasti Jugoslavija upira in kakor trenutno kaže, z uspehom.

Nejevoljna je Moskva na šefe velikih komunističnih strank v Italiji in Franciji, kjer naj bi bili rdeči drugačni,

kot so bili pred 40 leti, ko so brezpogojno ubogali Moskvo. Španski glavni tajnik Carillo pa je v rdečem zboru z vso odločnostjo naravnost povedal, da se ne bo dal voditi Moskvi, ampak da bo vodil samostojno politiko. Ni čuda, da so mu moskovski veljaki dali vedeti, da predstavlja sumljivo skupino rdečih.

V veliko tolažbo in ponos pa so bili Kremlju zastopniki Madžarske in Čehoslovaške, držav, kjer je Mosva še pravočasno naredila red. Tako ogrski Kadar, kakor čehoslovski Husak sta bila že ob odhodu v Moskvo, kakor med slavnostmi polna slave Rusiji, ki ji po naravi pripada vodilna vloga v komunističnem svetu, in polna ostrih obsodb proti vsakomur, ki bi poskušal to edinstvo pod vodstvom Kremlja rušiti ali slabiti.

Nekaj grenkega priokusa je ostalo Brežnjevju in njegovim, ko so končali bankete, govorance in parade: V njihovi nekdanj granitno trdni zgradbi rdeče internacionalne se pojavljajo vidne razpoke. Ni čudno, da so uradni glasniki ruskega komunizma pred proslavami mnogo pisali o tem, da danes ni najvažnejša naloga komunizma proletarska revolucija, ampak utrjevanje solidarnosti med rdečimi vladami, ki morajo po ukazu in okusu Moskve krotiti svoje podložnike.

Uradni sovjetski filozof Sobolew je po moskovski paradi v listu „Novi čas“ pisal, da je „socialistični internacionalizem“ kot nadaljevanje nekdanje „internacionalistične proletarske solidarnosti, najvišja manifestacija zahteve po enotni obrambi pridobitev socializma.“

Tako pa so Sovjeti utemeljevali zasedbo Čehoslovaške leta 1968.

NOVA KOPRSKA ŠKOFIJA

(Nad. s 1. str.)

Nova razmejitev

V bodoče torej tržaško-koperske škofije ne bo več, prenehata tudi apostolska administratura za Slovensko Primorje in pazinska apostolska administratura. Ustanovljeni ali obnovljeni pa sta bili novi škofiji in sicer: tržaška škofija s sedežem v Trstu in koprška s sedežem v Kopru.

Pod tržaško škofijo spadajo sedaj župnije dosedanje tržaško-koperske škofije, ki so v Italiji. Gre za štiri dekane: te v mestu Trstu, katerim pripadajo tudi Milje ter dekanat Opčine.

Pod novo koprsko škofijo pa spadajo vse tiste župnije tržaško-koperske škofije, goriške in reške nadškofije, ki so v SR Sloveniji in za katere je že skrbel dosedanj apostolski administrator škof dr. Janez Jenko. Gre za dekane: iz goriške nadškofije: Biljana v Brdih, Cerkno, Črniče, Idrija, Dornberk Kanal ob Soči, Kobarid, Komen, Solkan-Miren, Tolmin in Vipava. Iz reške nadškofije: dekanat Ilirska Bistrica-Trnovo. Iz tržaško-koperske pa dekani: Koper, Dekani, Postojna in Tomaj. Župnije tržaško-koperske škofije, ki so tvorile pa-

zinsko apostolsko administraturo in ki so v SR Hrvaški, so sedaj priključene poreško-puljski škofiji, ki jo vodi škof dr. Dragotin Nežić. Gre za dekane: Pazin, Píćan (do 1778 škofijski sedež), Kršan, Buzet, Opertalj in Umag z Novigradom (Novigrad ali Cittanova je bil do 1828 škofijski sedež).

Po tej razdelitvi ima Slovenija tri škofije (Ljubljana, Maribor in Koper), ki tvorijo enotno metropolijo s sedežem v Ljubljani. Upamo, da bo sedaj možna še ustanovitev samostojne slovenske škofovske konference.

Kot prvi znani tržaški škof se omenja Frugifer okrog 547. Koper pa naj bi po legendi dobil prvega škofa sv. Nazarija leta 424. Leta 1828 je bila tržaški škofiji pridružena koprška škofija in od tistega časa je obstajala „tržaško-koprška“ škofija. Prvi njen škof je bil od leta 1831 dalje Matej Ravnihar. Sledili so mu Jernej Legat, Jurij Dobrila, Janez Nep. Glavina, Andrej Matija Šterk, Francišek Ks. Nagl, Andrej Karlin, Angelo Bartolomasi, Alojzij Fogar in kot zadnji Antonio Santin.

Novice iz Slovenije

KOPER — Mladina v Kopru se nasploh zelo „prima“ obnaša. Je to gotovo sad „prima“ socialistične vzgoje. Sicer imajo tudi na zahodu precej problemov z mladino. Toda kar ta koprška „prima“ mladina počenja, je precej preko običajnega slabega obnašanja. To seveda velja predvsem za obnašanje po pivnicah: Mnogi so zelo „sproščeni“ — polagajo noge na mize, zastavljajo natakarcam pot, rezljajo v mize in klopi, ugašajo cigarete na mizah, se obmeta vajo s kruhom in žalfijo strežno osebje. Pišejo, da je to res, a obenem pripominjajo, da mladi v Kopru nimajo svojih prostorov, kjer bi se lahko organizirano zabavali...

CELJE — Med 21. in 28. oktobrom je bila v Celju posebna razstava pod naslovom „Vse za otroka“. 80 podjetij iz Slovenije in tudi iz drugih republik je razstavljalo igrače, konfekcije, pohištvo, oblačila za šport in rekreacijo. Posebej je bilo predstavljeno še področje nege in zdravja otrok in otroško varčevanje.

ZAVRH — Na Zavrhu v Slovenskih goricah so 9. oktobra zaključili sedmo kolonijo slikarjev amaterjev. Vodja kolonije dr. Cene Avguštin je ob zaključku izjavil, da slikarji samorastniki ob vodstvu mentorjev zelo napredujejo in da postajajo njihove stvaritve vedno bolj kakovostne.

LJUBLJANA — V vsej Sloveniji je krščenih 85% otrok, od teh jih prejme prvo obhajilo 82%. K verouku jih prihaja 65%. Vsaj ena tretjina je le pomankljivo ali pa sploh nič krščansko vzgojena.

Med vzroki za takšno stanje je gotovo na prvem mestu zapostavljanje vernih ljudi v javnem življenju in na delovnem mestu. Versko prepričanje je glavna ovira za napredovanje v poklicu. Pod pretnjo izgube delovnega mesta pa se ne smejo udeleževati božje službe in prejemati zakramentov šolniki, vojaško osebje, ljudje na vodilnih položajih v gospodarstvu in v vseh javnih službah.

Kot vzrok za takšno stanje je treba upoštevati tudi spremembo življenjskega okolja s selitvijo v mesta.

BREZBRIZNOST DO BOGOSKRUNSTVA

V noči od 27. na 28. oktober je prišlo do nezasiščenega bogoskrunstva v župnijski cerkvi v Arco (prov. Trento). Neznanci so se dali zapreti v svetišče, kjer so potem pokazali vse svoje sovraštvo do božjega.

Najprej so se spravili na obe zakristiji, kjer so razbili vso opremo, svete posode in druge bogoslužne predmete, liturgična oblačila so pa raztrgali. Nato so prišli na vrsto oltarji v cerkvi, kipi, podobe, klopi. S težkim kovinskim batom so odprli tabernakelj, raztresli hostije po tleh in nato nanje urinirali. Našli so tudi nekaj posod z relikvijami, ki so jih onečastili.

Priče smo sovraštvo, ki mu lahko rečemo satansko. Le kdor veruje v Boga in ga obenem sovraži, je zmožen te

vrste hudobije. Še pred nekaj časa bi take vrste dogodek razburkal vse javno mnenje. Sedaj pa so šla sredstva javnega obveščanja brezbrizno mimo tega bogoskrunstva. Družba, ki na take pojave ne reagira več, je padla v svoji kulturnosti na najnižjo stopnjo in samo priča, da je blizu lastnega razkroja.

GLAVNI UREDNIK „DELA“ — UMR. Star komaj 34 let je nenadoma umrl v Novi Gorici glavni urednik ljubljanskega „Dela“ Mitja Gorjup, ki je bil sicer rojen v Vidmu, mladost pa je preživel v kraju svojih staršev v Kanalu ob Soči. Diplomiral je iz prava na ljubljanski univerzi. Zelo mlad, star šele 27 let, je postal glavni urednik „Dela“, kar je tedaj vzbudilo precej začudenja. Pa se je kmalu pokazalo, da je Gorjup sposoben časninar in strokovno zelo izobražen. Letos spomladi je vodil skupino jugoslovanskih časninarjev na Kitajsko. Sad tega potovanja je bil „Kitajski dnevnik“, ki ga je bil objavil v „Delu“. Pokojni Gorjup je bil nekaj časa predsednik Zveze mladine Slovenije, od leta 1975 pa tudi predsednik Zveze novinarjev Jugoslavije. Poleg tega je bil nekaj časa še tajnik SZDL za manjšinska vprašanja. Pokopali so ga 2. novembra v Kanalu ob Soči, kraju njegove mladosti.

CERKEV NAJ SE PORUŠI, SAJ LJUDJE NE ROMAJO VEČ...

Blizu Ljubljane, pri Preserju je znana romarska cerkev Žalostna gora. Je lepa baročna cerkev, ki jo krase poleg drugega tudi šubičeve freske. To romarsko pot omenja tudi Cankar. Torej prav gotovo ima poleg drugega tudi veliko kulturnozgodovinsko veljavo. Toda kljub tej veliki veljavi kot kulturni spomenik, ji podjetje Slovenija-cesta grozi. Cerkev je na griču, katerega severno stran so spremenili v kamnolom. Tam neumorno meljejo grič, pesek odvažajo na gradbišče avtoceste, ki bo šla čez Ljubljansko barje. Morebiti bi tam blizu našli tudi kak drug primernejši grič za kamnolom, saj je bil podpeški marmor znan kot dobro gradivo že stoletja. Toda grič je tako pri roki, blizu železniške postaje, da so se najbrž le zaradi tega odločili, da bodo tam kopali pesek. Najbrž.

Nikogar ni zanimala cerkev na griču in ne lepe freske. Tudi, da morda cerkev spada pod spomeniško varstvo, uprave kamnoloma ne moti. Obrnila se je celo na ljubljanskega nadškofa, da bi dovolil rušenje z utemeljitvijo, da danes ljudje ne hodijo več v cerkev.

Cerkvica se tudi sedaj, ko je prestala razne potrebe in vojno, kar dobro upira nenehnim treslajem ob miniranju. Toda če se „odgovorni oblastniki“ ne bodo pozanimali, ne za versko, ampak za spomeniško vrednost 250 let stare stavbe, se bo sama zrušila, brez nadškofovega dovoljenja in v Sloveniji bo eno arhitektonsko in umetniško „obeležje“ manj. Se bodo pravočasno spomnili, da je cerkev vredna ogleda zaradi bogate baročne ornamentike in fresk, ki so last slovenskega naroda, ali bodo točili solze, ko bo prepozno?

Poljska jubileja v Argentini

V letu 1898 so prišli prvi poljski kmečki vseljenci v Argentino in se naselili v provinci Misiones, po največ v mestih Posadas in zlasti v Apóstoles. Tedaj so prišli tudi Ukrajinci in se naselili prav tam. Tako letos praznujejo v kraju Misiones eni in drugi 80-letnico naselitve kot „koloni“, kot obdelovalci zemlje, ter so potomci ponosni na svoje pokolenje. Še danes je zlasti v Apóstoles velika kolonija predvsem Ukrajincev, galicijskih uniato, ter Poljakov. Zato so se vršile v zadnjih dneh avgusta v Apóstoles tudi velike slovesnosti, ki so jih prirejali tako Ukrajinci kakor Poljaki. Slovesnosti Poljakov se je udeležil guverner in vsa vlada ter lokalne oblasti ter je v sprevedu korakalo nad 2.000 udeležencev, z mladino v narodnih nošah na čelu. Pravi sijaj pa je dala slovesnosti znana poljska folklorna plesna skupina gospe Niewiadomske-Boguslawiewiczove, ki je nastopila s svojim Novim baletom ter doslegla naravnost triumfalno odobravanje, kakor razberemo iz poljskih listov.

Zveze Poljakov v Argentini je predstavljala g. ing. T. Czarnobywy, ki je ob tej priložnosti sklenil svoj vstopni

govor z besedami: „Naš narod označujejo ljubezen do obdelave zemlje, vera v velike ideale krščanske etike in svobode. V Misionesu živim Poljakom je poudaril: „Vzgajajte v tem duhu vao mladino, da bodo dobri argentinski državljani, pa pri tem ne pozabite na Poljsko, svojo domovino“.

Argentinskim oblastem in občinstvu pa je naslovil tele besede: „Naša dolžnost je v tem času narodne prereditve, da pri njej ne manjka tudi poljskih rok. Naša sveta dolžnost je, da se udeležimo vaše „borbe brez kasaren“ proti tujim silam, ki poskušajo danes, kar so poskusili že prej v naši ljubljani daljni Poljski, zdaj v blagoslovljeni Argentini, to je vzpostaviti s silo svoj način življenja brez Boga, brez družine in brez ljubezni do bližnjega.“

Toda Poljaki v Argentini ne proslavljajo letos samo te osemsetletnice v mestu Apóstoles, temveč tudi petdesetletnico svojega centralnega društva Zveze Poljakov. Tega je ustanovila že generacija po I. svetovni vojski, namreč že l. 1927. Ko pa je po drugi svetovni vojski prišla sem nova številnejša emigracija, se je vključila v že

Pravi pomladni dan sonca in modrega neba je bil v nedeljo 13. novembra, zato je privabil toliko rojakov, kot še menda nikoli.

Na prostranem vrtu je bil ponazorjen slap Savica ob jezeru. Prazničnost je povdignilo cvetje in zelenje ter številne zastave.

Dopoldanski program se je začel z dviganjem zastav ob himnah, nato pa je sledila sv. maša, katero je daroval direktor slov. dušnih pastirjev msgr. Anton Orehar. V pridigi je poudaril med drugim:

Zunanji blesk naših prireditelj in ustanov nas ne sme zaslepiti, da ne bi poskrbeli za notranje prepričanje in oblikovanje rojakov, „sicer ne bo ostal kamen na kamnu.“ — Važno je, da ne večamo z medsebojnim razkrajanjem rane, ki jih tpi vsaka izseljenčeva duša.

S svojim govorjenjem in pisanjem bomo zlasti vzpodbuda našim mladim rojakom, da se bodo zanimali za našo skupnost in za njen napredek delali. Nikoli nismo gotovi, da bi se med nami, zlasti med mladimi, širil brezbojni nazor komunizma. Škof Rožman, katerega 18. obletnico smrti obhajamo, nas je zadosti zgodaj in resno opozoril na razdišne krinke, pod katerimi se hoče razširiti komunizem.

Bodimo previdni tudi danes in skrbimo zlasti za medsebojno povezanost in potrpljenje. Ne igravimo se z usodo naše skupnosti! — Kdor ne zna pametno govoriti ali pisati, je boljše, da molči.

SLOVENC I V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Osebnosti:

Krst: V župni cerkvi v Floridi je bil 12. novembra krščen Avgust Borini, sin Alberta in ge. Mojce roj. Pir. Botra sta bila ga. Lučka López-Pire in Miguel López. Čestitamo!

FRANCE PERNIŠEK — 70-letnik

Vedno več jubilejantov je med nami, kar je dokaz, da smo že kar nekaj časa v zdomstvu. Od teh jubilejantov pa zaslužijo našo posebno pozornost tisti, ki jih niti tujina niti leta nista upognila, ampak gredo svojo pot naprej in posvečajo svoje sile slovenski skupnosti.

Eden takih je g. France Pernišek. Ne bomo danes podajali podrobnega jubilejantovega življenjepisa, saj smo o njem pisali, ko je obhajal svojo 60. letnico. Želimo poudariti samo nekatere značilnosti iz njegovega življenja. Že zgodaj je začel delovati v mladinskih organizacijah, kjer so mu globoko v dušo vcepili smisel za delo za bližnjega, za skupnost, kar je jubilejantova bistvena poteza še danes. Ljubezen do javnega dela se mu je še prav posebej poglabila v službi orlovске organizacije, kjer je imel dan za dnem opravka z idealnimi vodilnimi fanti in dekletki iz vse Slovenije. Ko je pozneje postal uradnik Okrožnega urada za varovanje delavcev v Ljubljani, se je

Po maši je napovedovalec pozdravil goste, nakar je sledilo kosilo.

Popoldanski program se je pričel ob 16. uri s peštrnim programom:

Prva točka — citre. G. Matevž Dolenc je dovršeno zaigral venček narodnih na citre, katere mojstrsko obvlada.

Sledil je nastop zborčká najmlajših pod vodstvom ge. Betke Vitrihove. Monika, Marjana in Tomaž Vitrih pa Andreja, Gabi, Karina, Marjana, Monika, peli tri narodne.

S folkloro pa so nas razveselili Andreja, Gabi, Karina, Marjana, Monika, Ivo, Marko in Tomaž, prav tako v pripravi ge. Betke.

Sledil je slavnostni govor g. Janeza Brula. Njegove tehtne, odločne besede so žele navdušeno odobravanje.

Govor Janeza Brule

Zbrali smo se, da proslavimo enajsto obletnico blagoslovitve, te male slovenske trdnjave, ki leži na jugu Velikega Buenos Airesa. Majhna je po številu članov, a velika po delu za ohranitev slovenstva v tujini. Veliko truda in napora ste vložili v vaš skupni Slovenski dom, ki je za nas vse košček naše svobodne domovine. Na tem koščku zemlje se razvija naša slovenska beseda. Svečano doni slovenska pesem in srce se ti zradosti, ko srečaš in stisneš roko prijatelju. Rojaki iz Berazateguija, za vaše nesebično požrtvovalno in truda polno delo, ki ga s tako toplo ljubeznijo vršite leto za letom z namenom, da bi se vsi prijetno počutili v vaši sredi, hvala vam!

Ko včasih premišljam naše življenje v tujini, mi misli rađe uhaajo nazaj na prva leta življenja v Argentini. Koliko smo Slovenci žrtvovali, da smo dose-

njegovo delovno področje in področje zanimanja se razširilo. Socialno vprašanje, ki ga je v orlovski organizaciji teoretično študiral, je začel reševati v praktičnem življenju. Tedaj se je tudi spoprijel z marksizmom, ki se je vtihotal med krščansko delavstvo, organizirano v jugoslovanski strokovni zvezi. Napisal je knjigo „Zakaj nisem krščanski socialist“, ki je pomenila dokončni prelom v delavskih vrstah. Katoliško in protikomunistično usmerjeno delavstvo je zapustilo JSZ in ustanovilo novo delavsko organizacijo, kateri je naš jubilar posvečal ogromno moči.

Tudi v verskih organizacijah se je udeleževal naš jubilar. Bil je član Narodnega odbora Katoliške akcije za ljubljansko škofijo.

Kot odločen protikomunist je med komunistično revolucijo posegel tudi v boj proti komunizmu, ne sicer s puško, pač pa kot propagandist in predavatelj na raznih sestankih proti komunizmu in kot pisec številnih člankov. Bil je komunistom trn v peti in so ga preganjali še v taborišču na Koroškem.

Njegovo delo v Argentini poznajo vsi demokratični emigranti. Saj je postal kmalu po prihodu v Argentino tajnik Društva Slovencev, kjer je ostal deset let. Udeleževal pa se je in se udeležuje v mnogih drugih organizacijah. Zlasti mnogo svojih moči posveča Slovenskemu društvu Pristava, kateremu je bil več let predsednik. Pridno piše priložnostne članke v slovenske časopise. V Zborniku Svobodne Slovenije je priobčil več dobrih razprav.

G. Pernišek od njegovi 70-letnici toplo čestita vsa slovenska skupnost. Pridružuje se tej čestitki tudi Svobodna Slovenija, kateri je jubilar zvest do delavec. Čestitamo pa tudi njegovi ženi gospe Antoniji roj. Krnc, ki svojega moža pri njegovem javnem delu krepko podpira.

moristični prizori itd., vse pa v kastejskem prevodu, kajti namenjene so bile predvsem Argentincem, pa tistim potomcem pionirjev izpred 50-ih let, ki morda ne razumejo več poljščine, imajo pa še globoko zavest poljskega pokolenja. Zato je skupina nosila tudi podnaslov „For export“. Za nas nova posebnost v takih slavnostih.

Glavni poudarek pa je bil podan v nedeljo s slovesno sv. mašo v baziliki Najsvetejšega sv. Zakramenta, ki jo je maševal s poljskimi duhovniki vojaški škof msgr. dr. Victor Bonamin. Ta znani neustrašeni nasprotnik ateističnega razkrajanja v tej državi, odličen govornik, katerega slednji govor odmeva v publicistiki, je tudi zdaj govoril tako, kot smo bili vajeni poslušati škofa Rožmana, z isto odločnostjo in s podobnimi poudarki. Pri Poljaki in vseh imigrantih po drugi vojni občuduje njih herojstvo, njih ideal krščanske odločnosti v odklonitvi tujih miselnosti in pripravljenosti na žrtve, ki so jih toliko doživeli v stari domovini. Poudaril je vrednost teh duhovnih vrednot tudi za novo domovino. Sv. maša je bila v kastejskani in poljščini. Začeli in končali so s ljudskim petjem poljskih narodnih cerkvenih himen. Po sv. maši so šli v sprevedu pod vodstvom min. polj-

gli to, kar danes imamo. Po šestih dneh težkega dela, kam smo šli? Bog je rekel: šest dni delaj, sedmi dan pa počivaj. Tudi mi smo se tega držali; samo kako! Tako, da smo hiteli iz vseh koncev Vel. Buenos Airesa k skupni slovenski službi božji na Belgrano. V pogovor z Bogom in prijatelji smo se odpočili in nabrali novih moči za nadaljnje delo. Kako nestrpno smo pričakovali nedelje ali praznika, da se zopet snidemo. Zbirali smo se nedeljo za nedeljo. Potrebovali smo drug drugega; kakšna zaskrbljenost, če je kateri izostal! In množični obiski na naših prireditvah po dvoranah v mestu. Z dovoljenji v naročju so prihajale matere v nabito polnih kolektivnih največkrat stoji. Utrujena in zmučena je prišla domov, a tega ni čutila, niti na misel ji ni prišla utrujenost, preveč je bila polna veselja. V molitvi se je Bogu zahvalila za milost, da je preživela en dan med prijatelji Slovenci.

In danes? Ali bi zgradili take skupne Domove kot jih imamo? Gmotnih sredstev je dovolj, če ne preveč. Opijemlje pa se nas prevečkrat brezbriznost, komodnost in otopelost za vse, kar je skupnega. Sveži ostajamo samo za nerealno kritiko in včasih celo podiranje tistega, kar drugi grade. Ali ne drvimo polagoma samo za materialnimi dobrinami in pozabljamo na vse, kar je duhovno? Kje so tisti naši ideali, zaradi katerih smo zapustili svojo domovino? Mar naj bodo zastoj vse te žrtve, ki jih je doprinesla naša skupnost skozi vsa ta dolga leta! Z namenom, da ohranimo čim dalj časa svoj jezik, kulturo in pa tisto zavest, da bodo naši otroci vedeli, od kod so, kdo so bili njihovi predniki in kakšne dobrine so prinesli seboj, delamo. Če dosežemo to, se nam ni treba bati bodočnosti, ne ugrabiti, koliko rodov bo še govorilo slovenski jezik, svoj materin jezik. Ni se nam treba sramovati, da smo Slovenci. Slovenski narod ne zaostaja za nobenim drugim narodom. Vsak jezik, tudi jezik najmanjšega naroda, je vrednota, ki nam odpre dohod do duhovnih (Nad. na 4. str.)

60-letnica G. LUDVIKA CEGLARJA

Iz Brazilije (Sao Paulo) je prišel v Buenos Aires župnik g. Ludvik Ceglar, slovenski pesnik domoljubne zbirke Matji, Domovina, Bog, ki jo je izdal lani pri Mohorjevi družbi v Celovcu. Tudi sicer je velik prijatelj Mohorjeve in Koroške še posebej, kjer je živel dalj časa po posvetitvi v duhovnika v prvem mesecu begunstva. G. župnik ima še dva brata duhovnika: Stanko deluje v ZDA, Karel pa v Kanadi.

Na intimni proslavi 60-letnice, 13. t. m., katere so se udeležili predvsem sorodniki in prijatelji iz okolice San Justa, ki je bila nekako nova maša in srebrna skupaj — pa še „zlata morda“ kot je rekel slavljenec, sta mu govorila lepe pozdravne besede dr. Filip Zakej in dr. Tine Debeljak. Prvi predvsem kot pisatelju zgodovinskih razprav o Stični in o goriskem misijonarju Madoni, ki ga je on odkril, pa je med Brazilci vrstnik Baragov in Kobleharjev. Drugi pa kot kulturnemu delavcu sploh. Pozdravnim besedam in čestitkam se pridružuje tudi Svobodna Slovenija.

VIII. kulturni večer SKA

V petek 11. t. m. je v okviru literarnega odseka govoril prof. dr. Tine Debeljak o Postanku in pomenu Mauserjeve trilogije Ljudje pod bičem. Že prvo predavanje letošnje sezone kulturnih večerov pri SKA je bilo posvečeno spominu pokojnega pisatelja Mauserja, na katerem je dr. Debeljak podal prvi del svojega omenjenega predavanja. Namreč kako je nastala povest v spitalskem taborišču, kako je bila namenjena začetkom za Svobodno Slovenijo, pa je izšla v koroški reviji Vera in družina. Z njo je Mauser začel pisati pri oživilni Mohorjevi družbi, ki ji je odšel stal v oporo vse življenje. V zadnjem predavanju je podal nadaljnjo usodo povesti, ki se je razvila v trilogijo, kakor jo poznamo.

(Nad. na 4. str.)

ske emigrantske vlade generala W. Jacine in predsednice Zveze Poljakov gospe V. Machnikowe pred spomenik Očeta Argentine generala San Martina, kjer je cerkveno molitev opravil škof J. E. msgr. Bonino, vence sta poklonila predstavniku Poljakov, zbor Chopin je zapel nekaj pesmi, na kar je govoril predsednik Argentinsko-poljskega društva prof. dr. O'Fóñez. Podal je pogled na poljsko-argentinske zveze, poudaril, da se je že poljski vojak boril v vojski generala San Martina in umiral za argentinsko svobodo. Prvi kmet pa se je naselil, da obdeluje to zemljo, pred 80 leti. Toda najlepši zgled borbe za svobodo pa daje poljski narod prav sedaj. In v teh žrtvah, ki jih prenaša, jim želi za uspeh prav to, za kar so se borili nekoč in se bore danes: svobodo in krščansko podobo svojega naroda.

Jubilejnih slavnosti sta se udeležila v imenu Slovencev predsednik Zed. Slovenije Marjan Loboda in dr. Tine Debeljak.

Opisujemo obširneje te slovesnosti, da s tem opozorimo na drugo-letno stoletnico prvih slovenskih vseljenskih skupin in na potrebo priprave, kako naj ta jubilej proslavimo Slovenci.

OBLET. DOMA V BERAZATEGUI

(Nad. s 3. str.)

in kulturnih bogastev tega naroda. In tega bogastva ima slovenski narod toliko, da nas ni treba biti sram pred svetom.

„Čemu nam bo slovenščina,“ slišiš včasih. Moji otroci bodo govorili poleg španščine nemško ali pa angleško. Ali ne zveni to preveč trgovsko, barantarsko, ali ne zahajamo s takim mišljenjem v materialistične struje in pozabljamo na duhovne in kulturne vrednote svojega naroda? Kdor zataji svoj materin jezik, zataji samega sebe in se sam izloči iz naroda, iz katerega izhaja. Otroke vzgajamo in jih učimo spoznavati kulturo in zgodovino slovenskega naroda, da bo po umevnosti in s svojo pametjo odločil, če je vreden sin očeta in matere. Zaradi svobode smo zapustili domovino, zanj se borimo, ne odrekamo tega lastnemu otroku. Od naše vzgoje zavisi, kako se bo odločil, za svoj narod ali proti njemu. Če hočemo dobro vzgojiti svoje otroke, moramo najprej vzgojiti samega sebe za družino in slovensko skupnost. Le z dobro vzgojo in predanostjo za medsebojno ljubeznijo, upoštevajoč drug drugega, bo mogoče priti do uspešnih zaključkov tako za družino kot skupnost.

Tisti pa, ki išče samega sebe in mu ni bistveni cilj slovenska skupnost, naj se poglubi v samega sebe in odkrito brez pomislekov izpraša vest in po pameti odloči, če tako zadržanje koristi naši skupnosti.

Odloči se za pozitivno delovanje in boš priljubljen ne le v krogu svoje družine, ampak v krogu vseh, ki se trudijo, da bi naša mladina ostala slovenska z dušo in telesom.

Zakaj bi se ne potrudili? Prav gotovo dosežemo uspehe.

Vedno in povsod se poudarja medsebojno razumevanje in skupno delovanje, da do tega ni težko priti, saj imamo iste cilje in isti duh nas vodi.

Lepo geslo ste si zbrali: „Bratje vsi ljudje in bratje vsi narodi.“ Držimo se tega gesla in kot en mož, roko v roki, ramo ob ramo, se vsi vprežimo v voz naše skupnosti in pomagamo tistim, ki ta voz vlečejo že 30 let, da ga pripeljejo do cilja, katerega nam je določil vsemožni Bog, ko nas je ohranil pri življenju. Za to delo vam bo hvaležna Slovenija doma in v svetu.

Naslednja točka programa je bil prikaz Prešernovega Krsta pri Savici v naravi ob jezeru, slapu padajoče vode z gora, recitacijo, glasbo in dvogovorov. Nastopili so in vloge odlično po-

VIII. kulturni večer SKA

(Nad. s 3. str.)

Prej kot je SKA izdala trilogijo je izdala knjižno Mauserjevo povest Jerčevi galjoti, kar je predavatelj omenjal zato, ker se je ob tej povesti sprožilo v SKA osnovno vprašanje: ali domačjska književnost ali svetovljanska! Predavatelj je prebiral Mauserjeva pisma, iz katerih se vidi, da ga je nenehno mučila zavest, da ne spada kot „večerničar“ med knjige Kulturne akcije. Nato preide predavatelj na opis, kako je prišla SKA do Mauserjevega rokopisa. Mauser ga je namreč že odstopil dr. Kreku za izdajo Ligi. Toda na spontano tožbo urednika akcijskih knjig o gospodarski krizi v SKA, ki ima dolga v ZDA 2000 dolarjev, je Mauser naprosil dr. Kreka, naj rokopis odstopi SKA, kar je ta storil z namenom, da pomaga rešiti akciji dolarsko krizo. Tako je pri izdaji povesti v SKA odločil dr. Krek. Odslej je na podlagi korespondence z avtorjem prišla jasno do izraza geneza tiska II. in III. dela, nasprotovanja in odstopanja, pa prigovarjanja in poravnavanja, ki niso bila brez zanimivosti. Pa mnenja kritikov in občinstva, ki je z nenavadnim navdušenjem prebiral trilogijo in odobraval. Vse nevednosti in spori in težave pa dvomi so bili premagani ob nenavadnem uspehu trilogije, ki ga je kronalo podelitev nagrade Vstajenja v Trstu, ki je potrdilo avtoritativno predvsem umetniško vrednost Mauserjevega pisateljevanja. Tudi predavatelj, ki je ves

dali: Pavlinka Korošec, Janika Omahna, Mihi Omahna, Olga Omahna, Jožko Škrbec, Janko Štrbenc in Tini Vidmar.

Kot zadnja točka sporeda je bil pozdravni govor predsednika Doma g. Jožeta Vidmarja. V svojem pozdravu se je zahvalil vsem za obisk, razumevanje, sodelovanje, četudi združen z dolgo vožnjo, ki je mnogim postala že kar vsakoletni izlet. Poudaril je napore in trud maloštevilnih članov za ohranitev te naše slovenske trdnjave ter se priporočal rojakom, da nas še naprej podpirajo s svojim obiskom.

Sledila je prosta zabava, priznanje sodelujočim in pionirjem Doma, nagrajenim s slovenskim šopkom. Ob veselih zvokih, plesu in prijetni družbi smo se zadržali pozno v noč ter se razhajali, prijatelji, z močno voljo in sklepom: Vredno je žrtev, za tako lepe sadove.

čas branil Mauserjevo povest, je potrdil, da je to nagrado občutil kot veliko zadoščenje. Z napovedjo zbirke Mauserjevih pesmi pri SKA za pisateljevo obletnico smrti ter Zbranih spisov pri Mohorjevi družbi, je predavatelj sklenil zanimiv historijat postanka te najbolj priznane Mauserjeve stvaritve.

Birma v slovenski cerkvi Marije Pomagaj

Na praznik Kristusa Kralja, 20. novembra, je bila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Buenos Airesu birma slovenskih otrok. Zakrament potrjenja je po rokah msgr. Antona Oreharja, delegata za slovensko dušno pastirstvo, je sprejelo 92 otrok iz vseh okrajev Velikega Buenos Airesa.

Skupno je bilo doslej med nami birmanih 1938 slovenskih otrok. Škof Rožman je v letih 1949, 1952 in 1957 birmal 588 otrok; škof Martínez je leta 1960 podelil zakrament sv. birme 278 otrokom; škof Carreras je leta 1964 birmal 315 otrok. Msgr. Orehar pa je v letih 1967, 1969, 1971, 1973, 1975 in 1977 birmal v slovenskem jeziku 757 otrok.

Z msgr. Oreharjem so somaševali gg. Lámovšek, dr. Stare, Škerbec in Bergant. V cerkvenem nagovoru je birmovalec govoril o delu Sv. Duha v birmancevi duši.

Med praznično sv. mašo, katere se je udeležilo veliko rojakov, je bilo ljudsko petje, ki ga je s harmonijem spremljal g. Štefan Drenšek.

Lepa slovesnost bo udeležencem, posebej še birmancem in botrom ostala v najlepšem spominu.

SAN MARTIN

Ludvik Pangos — umrl

Dne 14. novembra 1977 je v San Martinu umrl primorski rojak Ludvik Pangos, rojen 25. februarja 1899 na Gorjanskem na Krasu. Kot velik slovenski narodnjak ni mogel prenašati fašističnega nasilja in se je zato leta 1938 preselil v Argentino, kjer se je takoj vključil v tukajšnjo slovensko skupnost. Po svojih močeh je pomagal slovenskim duhovnikom, najprej msgr. Janezu Hladniku in pozneje svetniku škulju. Ko so prišli po drugi svetovni vojni številni Slovenci — žrtve komunizma — v Argentino, jih je sprejel z odprtimi rokami in jim pomagal. Postal je nekaj most med starimi in novimi slovenskimi naseljenci. Med novimi naseljenci si je našel tudi svojo življenjsko družico gospo Marijo. Bil je član raznih

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja Capital Federal Tel. 41-1413

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 628-4188.

SLOVENSKI DOM V SAN MARTINU

vabi vse svoje člane in članice na

redni občni zbor,

ki bo v nedeljo, 27. novembra, v dvorani Doma ob 10.

Dnevni red: poročila, volitve, sklepanje o višini članarine in posmrtnine. Obor

Sklep Prešernove šole na Pristavi

bo v nedeljo, 4. decembra, ob 19.

Nato bo prihod

sv. Miklavža

Pisarna sv. Miklavža bo odprta že od 18. ure dalje.

PODRUŽNICE:

EZEIZA

Ruta 205 (nasproti postaje) Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230

(eno kvadro od občine)

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida

Dekoracije

slovenskih društev. Zlasti rad je zahajal, dokler je še bil zdrav, v Slovenski dom v San Martinu, katerega član je bil ves čas. Umrl je na posledicah srčnega infarkta. Pokopan je bil 13. nov. na pokopališču v San Martinu. Pogrebno sv. mašo je daroval in tudi vodil pogrebni spreved g. župnik Franc Bergant. Ob odprtem grobu se je od pokojnika poslovil g. Rudolf Smersu. Pokojnikovi vdovi in sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

ZDA

Slovenec — glavni govornik na Evropski študijski konferenci

Ameriški urad za mednarodne študije in programe in državna univerza v Omahi, Nebraska, sta letos sredi oktobra organizirala tridnevno Evropsko študijsko konferenco (European Studies Conference). Na zborovanjih je predavalo in razpravljalo nad sto strokovnjakov iz najrazličnejših področij evropskih študij — od zgodovinarjev, sociologov in gospodarstvenikov do književnikov, glasbenikov in umetnikov. Poleg Amerikancev so se konference udeležili tudi strokovnjaki iz Kanade, Havajskih otokov in več evropskih držav.

Dne 13. oktobra so se za uro in pol vse vzoredne sekcije združile, tako da so se vsi zborovalci istočasno udeležili osrednjega predavanja pod naslovom „Evropski priseljenci kot graditelji Amerike“, s podnaslovom „Od ameriške revolucije do vesoljnih programov“.

Za to osrednje predavanje je vodstvo konference izbralo Slovenca dr. Edija Gobca, profesorja sociologije in antropologije na državni univerzi v Kentu, Ohio, in ravnatelja Slovenskega ameriškega inštituta — The Slovenian Research Center of America, Inc.

Naš rojak je podal zgoščen pregled doprinosov številnih evropskih narodnosti, kjer je posebej poudaril pomembno vlogo vseh tistih, ki jih je doslej zgodovina tako rada pozabljala. Pred važnim mednarodnim forumom je prepričljivo prikazal tudi vlogo slovenskih priseljencev pri gradnji in napredku Amerike.

S. C. R.

Obvestila:

PETEK, 25. novembra:

SKA, likovni odsek: lic. Darko Šušteršič „Iz flamske ume tnosti“. (Z mnogimi diapozitivi iz evropskih muzejev, ki jih je letošnje leto obiskal predavatelj.) Slovenska hiša ob 20. uri.

V Slovenskem domu v San Martinu ob 20.30 občni zbor krožka SDO San Martín.

Odbojarska tekma Cluba Banco Provincial de la Plata in Reprezentance Zedinjena Slovenija ob 21.30 na igrišču Club Platense — ul: 2 med 51 in 52, La Plata.

SOBOTA, 26. novembra:

SKAS — predavanje prof. dr. M. Komarja v okviru študijskega ciklusa ob 16. uri v Slovenski hiši.

V Slomškovem domu ob 18 zaključna prireditve Slomškove šole.

SKAD vabi akademike in petošolce na sestanek, ki bo v Slovenski hiši ob 20 uri. Predaval bo p. dr. Alojzij Kukovica o psihologiji dekleta in fanta.

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj

in Tone Mizerit

Argentino
Correo
Central (B)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 3824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual N° 1.362.266

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1977 za Argentino: \$ 4.200.— (420.000), pri pošiljanju po pošti \$ 4.400.— (440.000); ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 24 USA dol.; obmejne države Argentine 18 USA dol.; Avstralija 30 USA dol.; Evropa 27 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 18 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E.

NEDELJA, 27. novembra:

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj ob 9.30 prvo sv. obhajilo slovenskih otrok.

V Slovenskem domu v San Martinu bo po maši (ob 10. uri) redni občni zbor Doma.

Odbojarska tekma med Reprezentanco Zedinjena Slovenija in Clubom San Fernando ob 18 uri, ul. Arieta 2967, San Justo.

TOREK, 29. novembra:

Odbojarska tekma med Clubom Brown de Adrogué in Reprezentanco Zedinjena Slovenija ob 21.30, ul. Cerretti, 368, Adrogué.

ČETRTEK, 1. decembra:

Odbojarska tekma med Reprezentanco Zedinjena Slovenija in Clubom Lanús ob 21.30, ul. Arieta 2967, San Justo.

NEDELJA, 4. decembra:

V Slomškovem domu po maši članski sestanek, nato skupno kosilo.

V zavetišču dr. Gregorija Rožmana ob 11.30 sv. maša za vse pokojne žane, nato skupno kosilo.

Na Slovenski Pristavi v Castelarju ob 19. uri: zaključek šolskega leta in miklavževanje.

SOBOTA, 10. decembra:

V Slovenskem domu v San Martinu ob 17 zaključek slovenske šole; ob 19 miklavževanje.

V Carapachayu zaključek šole in miklavževanje ob 19. uri.

Na Slovenski Pristavi v Castelarju ob 20. uri: Pristavski večer — koncert, večerja, počastitev naših učiteljev.

SOBOTA, 17. decembra:

Božični večer v Slomškovem domu Pripravlja Zveza žena in mater — odsek Slomškov dom.

Tam bomo počivali in gledali, gledali in ljubili, ljubili in slavili, in končno bo vse to brez konca. Sv. Avguštin

V petek 11. novembra je v 86. letu starosti v Lorain, ZDA, za vedno odšel k Bogu naš ljubi mož, oče, stari oče, tast, gospod

Janez Krajnik

Dan vstajenja pričakuje na pokopališču v Clevelandu. Priporočamo ga v molitev.

žalujoči:

žena: Antonija

sin: dr. Pavel

hčere: Martina por. Beznik

s. Tončka, s. Rezka

snaha: Anica

vnuki in vnukinje, ter ostalo

sorodstvo.

Lorain, Milwaukee, Buenos Aires, Slovenija

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

V SLOMSKOVEM DOMU

Miklavžev večer

v soboto, 3. decembra ob 19.30

Miklavževa pisarna uraduje v
petek od 18.—21. ure in v soboto
od 17.30 ure dalje.

Nedelja 4. decembra

V zavetišču dr. Gregorija Rožmana bo ob 11.30 sv. maša za vse pokojne žane te ustanove. Po sv. maši pa bo skupno kosilo.

KINTA SLOGA

Del Cielito in Julián Balbín — Villa Udaondo — Castelar

Kopalna sezona 3-12-1977 do 12-3-1978

Vstopnina:	Odrasli	Mladinska
Nedelje, sobote, prazniki	\$ 1.000.—	\$ 500.—
Med tednom	\$ 600.—	\$ 300.—
Mesečna vstopnica	\$ 6.000.—	\$ 3.000.—
Sezonska vstopnica	\$ 20.000.—	\$ 10.000.—

Otroci do 12. leta v spremstvu staršev zastoj, sicer s pismenim dovoljenjem staršev in sezonsko ali mesečno vstopnico očeta ali matere. Mladinska velja od 12. do 18. leta starosti. Kinta bo odprta vse dni, od 9. do 21. ure, razen ob sredah, ko bo zaprta zavoljo čiščenja. Vstop na kinto je dovoljen samo članom Kreditne zadruge SLOGA in njihovim družinam s posebno izkaznico, katero dobite za \$ 200.— v zadrugi pisarni ali na kinti ter proti plačilu odgovarjajoče vstopnine. Ponovno prosimo: Ne vabite na kinto ljudi, ki niso člani zadruge! V izjemnih primerih plačajo nečlani kot povabljeni, dvojno vstopnino. Člani, ki imajo v SLOGI naložbo v višini, potrebni za polno pismrtninsko zavarovanje, lahko dobe sezonske vstopnice s 50% popusta; dvignite jih v zadrugi pisarni v uradnih urah, ob ponedeljkih sredah in petkih od 15. do 19. ure.

Upravni odbor Kreditne zadruge SLOGA z.o.z.

OSREDNJA HIŠA:

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62

Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom

Pohištvo

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida

Dekoracije